

«Όπλο κατά του Άμαλήκ» (Έξ. ΙΖ' 8-16)

Στ. Ν. Σάκκου, Καθηγ. Παν/μίου

ἀπὸ τὸ βιβλίον «ὁ Σταυρὸς στὴν Παλαιὰ Διαθήκη»,
ἐκδ. «Χριστιανικὴ Ἐλπίς», Θεσσαλονίκη 2005, σελ. 103-118

Στοιχειοθεσία «ΧΡΗΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ»

Μέρος Α΄

<http://christianviviografia.wordpress.com/2014/09/14/ο-σταυρος-οπλο-κατα-του-αμαληκ1/>

ΜΕΡΟΣ Β΄

Όλα τὰ παραπάνω ἐρμηνεύονται, ὅταν, μὲ ὁδηγὸ τοὺς ἁγίους Πατέρες, δοῦμε τὸν τύπο τοῦ σταυροῦ στὸ θαῦμα ποὺ ἔγινε κατὰ τὴ μάχη τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ. Βέβαια οἱ Ἰουδαῖοι, ἤδη ἀπὸ τοὺς πρώτους αἰῶνες τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας, ἀντιδροῦσαν σ' αὐτὴν τὴν ἐρμηνεία τῶν πατέρων. Φοβοῦνταν τὴν λάμψη τοῦ σταυροῦ ποὺ διαλάμπει μέσα ἀπὸ τὸ περιστατικό. Γι' αὐτὸ ἰσχυρίζονταν ὅτι δὲν ὑπάρχει προτύπωση τοῦ σταυροῦ καὶ ὅτι ἡ δύναμη ποὺ νίκησε τὸν Ἄμαλήκ ἦταν ἡ προσευχὴ τοῦ Μωυσῆ. Καὶ βέβαια κανένας πιστὸς δὲν ἀμφιβάλλει ὅτι ὄντως ἡ προσευχὴ εἶναι μεγάλη δύναμη. Στὴν περίπτωση ὅμως αὐτῆ, ἡ νικηφόρα δύναμη δὲν εἶναι μόνον ἡ προσευχὴ. Εἶναι ἡ **προσευχὴ συνδυασμένη μὲ τὸν σταυρὸ καὶ μάλιστα μὲ ἀκριβεῖς καὶ κανονικὲς κινήσεις**, ὅπως ἡ Ἁγία Γραφὴ ἀφήνει νὰ ἐννοήσουμε.

Ὁ Μωυσῆς, ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, ἦταν καὶ ἄνθρωπος προσευχῆς. Ὅταν προσευχόταν, ἡ προσευχὴ του ὡς κραυγὴ καὶ βοή ἔφτανε στὰ αὐτιά τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς ἀκούγοντας τὴν προσευχὴ του τὸν ρωτᾷ «Τί βοᾷς πρὸς με;» (Έξ. ΙΔ' 15). Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος τῆς προσευχῆς προσεύχεται μὲ ὅλη τὴν δύναμή του σὲ μία κρίσιμη περίσταση, κατὰ τὴν σύγκρουση τοῦ λαοῦ του μὲ τοὺς Ἀμαληκίτες. Ἐνῶ ὅμως κράζει καὶ βοᾷ ἡ καρδιά του, δὲν βλέπει κανένα θετικὸ ἀποτέλεσμα. Προσεύχεται συνεχῶς μὲ ἀγωνία καὶ θερμότητα, ἀλλὰ δὲν ἔχει συνεχῶς ὑψωμένα τὰ χέρια μὲ τὴν ράβδο. Ἡ νίκη ἐναλλάσσεται μὲ τὴν ἥττα ἀνάλογα μὲ τὴν στάση τοῦ Μωυσῆ. Διαπιστώνει, λοιπόν, ὅτι **δὲν ἀρκεῖ ἡ προσευχὴ του, ὅσο δυνατὴ κι ἂν εἶναι Χρειάζεται νὰ κρέμεται ἀπὸ τὴν ράβδο, τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ, ἢ νὰ σχηματίζει σταυρὸ, κρατώντας ἀνοιχτὰ τὰ χέρια του**. Κατὰ κάποιον τρόπο κρέμεται ἀπὸ τὴν ράβδο,

ὅπως ὁ Κύριος θὰ κρεμασθεῖ μὲ τὶς παλάμες του ἀπὸ τὸ ὀριζόντιο ξύλο τοῦ σταυροῦ. Ἔτσι:

* ὁ Μωυσῆς, ποὺ ἔχει ὑψωμένα τὰ χέρια του καὶ κρατάει τὴν ράβδο, εἰκονίζει τὸν Ἐσταυρωμένο Κύριο.

* Ὅταν ὁ δοῦλος Μωυσῆς κρατοῦσε σὲ ἔκταση τὰ χέρια του, ἐπιτύγχανε τὴν ἤττα τοῦ Ἀμαλήκ. Καὶ ὅταν ὁ Κύριός του Ἰησοῦς ἀπλωσε τὰ χέρια του ἐπάνω στὸν σταυρό, κατέλυσε τὸ κράτος τοῦ νοητοῦ Ἀμαλήκ, τοῦ σατανᾶ.

* Τὸ ὄρος, ἐπάνω στὸ ὁποῖο ἀνέβηκε ὁ Μωυσῆς μὲ τὴν συνοδία του, εἰκονίζει τὸν Γολγοθᾶ.

* Οἱ δύο συνοδοὶ του, Ἀαρὼν καὶ Ὡρ, εἰκονίζουν τοὺς δύο ληστές. Ἐκεῖνοι σταυρώθηκαν ὁ ἓνας στὰ δεξιὰ καὶ ὁ ἄλλος στὰ ἀριστερὰ τοῦ Κυρίου. Κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο στέκονται καὶ αὐτοὶ ὅλη τὴν ἡμέρα ἀπὸ τὴ μιὰ καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ τοῦ Μωυσῆ.

* ὁ Ἀαρὼν, ὁ μετέπειτα ἀρχιερέας, παρίσταται στὸ ὄρος ὡς ἐκπρόσωπος τῆς ἱερωσύνης, ἐνῶ ὁ Ὡρ, ἀπόγονος τῆς βασιλικῆς φυλῆς τοῦ Ἰούδα, ὡς ἐκπρόσωπος τῆς βασιλείας. Οἱ δύο μαζί μὲ τὸν μεγάλο προφήτη Μωυσῆ προτυπώνουν τὸ τριπλὸ ἀξίωμα τοῦ Ἐσταυρωμένου, προφητικό, ἀρχιερατικό, βασιλικό.

* Ἐκεῖνος ποὺ κατατρόπωσε τὸν Ἀμαλήκ λεγόταν Ἰησοῦς, καὶ αὐτὸς ποὺ κατέλυσε τὸ κράτος τοῦ διαβόλου ὀνομαζόταν ἐπίσης Ἰησοῦς. Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ ἀναφαινεται στὴν ἱερὴ ἱστορία ὡς ὁ θρυλικὸς στρατηλάτης κατὰ τοῦ Ἀμαλήκ, καὶ ὁ Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ἐμφανίσθηκε ὡς στρατηλάτης κατὰ τοῦ σατανᾶ.

* Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ πολέμησε μὲ λίγους δυνατοὺς, ποὺ μόνος του διάλεξε. Καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς διεξήγαγε τὸν πόλεμό του κατὰ τοῦ κοσμοκράτορα σατανᾶ μὲ λίγους ἀποστόλους, τοὺς ὁποίους ὁ ἴδιος διάλεξε.

* Ὁ Κύριός μας καὶ πάνω στὸν σταυρὸ ἦταν καὶ τὸν σατανᾶ νικοῦσε. Αὐτὸ ὅμως δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ τὸ προτυπώσει μόνος του ὁ Μωυσῆς ὡς ἀπλὸς ἄνθρωπος. Γι' αὐτό, τὸν Κύριο ὡς Ἐσταυρωμένο τὸν προτυπώνει ὁ Μωυσῆς καὶ ὡς νικητὴ τοῦ σατανᾶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ. Καὶ ἐπειδὴ δὲν μποροῦσε ἓνας ἄνθρωπος νὰ ἔχει καὶ τὰ τρία ἀξιώματα τοῦ Κυρίου, γι' αὐτὸ ὡς πρὸς τὰ ἀξιώματα τὸν προεικονίζουν τρεῖς ἄνθρωποι. Βλέπουμε, λοιπόν, ὅτι πολλὰ πρόσωπα συγχρόνως προτυπώνουν τὸν Κύριο.

* Οἱ γενάρχεις τοῦ Ἀμαλήκ καὶ τοῦ Ἰσραὴλ ἦταν ἀδελφοὶ ἀλλὰ καὶ ἐχθροί, πρὶν ἀκόμη βγοῦν ἀπὸ τὴ μήτρα τῆς Ρεβέκκας. Ὁ σατανᾶς καὶ

ὁ ἄνθρωπος εἶναι καὶ οἱ δύο πλάσματα τοῦ Θεοῦ, ὁ σατανᾶς ὅμως ἐχθρευόταν τὸν ἄνθρωπο, πρὶν ἀκόμη αὐτὸς βγεῖ ἀπὸ τὸν παράδεισο.

* Ὁ γενάρχης τοῦ Ἀμαλήκ ἔχασε τὰ πρωτοτόκιά του, ὅπως ὁ σατανᾶς, ὁ πρῶτος τῶν ἀγγέλων, ἐξέπεσε ἀπὸ τὸ ὕψος του.

* Τὸ σπέρμα τοῦ Ἡσαῦ καὶ τοῦ Ἀμαλήκ εἶναι τύπος τοῦ σατανᾶ καὶ τοῦ σπέρματός του. Τὸ σπέρμα τοῦ Ἰσραήλ εἶναι ὁ τύπος τῶν ἀνθρώπων τοῦ Θεοῦ, εἴτε αὐτοὶ συγκροτοῦν τὸν ἀρχαῖο Ἰσραήλ εἴτε τὸν νέο, τὴν Ἐκκλησία.

* Μεταξὺ Ἰσραήλ καὶ Ἀμαλήκ, Ἐκκλησίας καὶ σατανᾶ, ὑπάρχει ἄσπονδη ἔχθρα. Ὁ Θεὸς εὐλογεῖ τοὺς ἐχθροὺς τοῦ Ἀμαλήκ καὶ τοῦ σατανᾶ ἀποδοκιμάζει τοὺς φίλους τοῦ σατανᾶ, ὅπως ἀποδοκίμασε τὸν Σαούλ, ἐπειδὴ περιποιήθηκε τὸν Ἀγάγ, τὸν Ἀμαληκίτη βασιλιά.

* Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ κατέλυσε τὸ κράτος τοῦ Ἀμαλήκ, ἀλλὰ ἄφησε ἀδύναμα ὑπολείμματα. Καὶ ὁ Κύριος Ἰησοῦς κατέλυσε τὸ κράτος τοῦ σατανᾶ, ἀλλὰ δὲν ἐξαφάνισε τελείως τὸ κράτος τῶν δαιμόνων. Τοὺς ἄφησε πολὺ πιὸ ἀσθενεῖς καὶ ἔδωσε τὴν παραγγελία νὰ τοὺς ἐξουδετερώσει τελείως ὁ νέος Ἰσραήλ. Αὐτὴ τὴν ἔχθρα, ποὺ διαιωνίζεται, ἐκφράζει ὁ τελευταῖος στίχος τῆς μωσαϊκῆς διηγήσεως «ἐν χειρὶ κρυφαῖς πολεμεῖ Κύριος ἐπὶ Ἀμαλήκ ἀπὸ γενεῶν εἰς γενεάς» (Ἐξ. ΙΖ'16)¹.

* Ὁ Ἀμαλήκ ἐμπόδισε τὸν Ἰσραήλ νὰ βαδίσει πρὸς τὴν γῆ τῆς ἐπαγγελίας. Ὁ σατανᾶς ἐμποδίζει τοὺς πιστοὺς νὰ εἰσέλθουν στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, τὴν πνευματικὴ γῆ τῆς ἐπαγγελίας. Ἀλλὰ ἐμεῖς, τὰ παιδιὰ τῆς Ἐκκλησίας, ὅταν ἀγκαλιάζουμε καὶ σηκώνουμε στὸν ὦμο μας τὸν σταυρό, ποὺ τότε τυπώθηκε ἀπὸ τὸν Μωυσῆ, τρέπουμε σὲ φυγὴ τὸν νοητὸ Ἀμαλήκ καὶ ἀνοίγουμε τὸν δρόμο πρὸς τοὺς οὐρανοὺς. «Κύριε, ὄπλον κατὰ τοῦ διαβόλου τὸν σταυρόν σου ἡμῖν δέδωκας. Φρίττει γὰρ καὶ τρέμει μὴ φέρων καθορᾶν αὐτοῦ τὴν δύναμιν»², ὁμολογεῖ εὐγνωμόνως ἡ Ἐκκλησία.